

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Szabadság tér 2. Telefonszáma 124.

Szerkesztő: FOLAI
ÖZV. DR. KISS PÁL

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél óra 7 korona | Egy óra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél óra 14 korona | Egy óra 2 K 4

A háboru hirei.

BERLIN, február 16.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadsereg:

Rupprecht tábornok hadserege:

Armentierestől északra és a labassei csatornától délre és a Sonne területén a tüzérségi tevékenység éjjel fokozódott, az Armentierestől északra Leinestől nyugatra és az Aure mindkét partján az árkokba gyülekező ellenségi gyalogságot megsemmisítő tűz alá vettük ennek következtében a Champagneban Ripontól délre tüzérség és aknavetők által történt hatásos tűz előkészítés után gyalogságunknak körültámadásai és erélytel végrehajtott támadása teljes sikerrel járt, Ampagneban és a 185 számú magasságon ellenséges vonalat 2600 méter szélességben és 800 méter mélységben rohammal elfoglaltunk, 2 tisztet és 837 főnyi legénységet elfogtunk, 20 géppuskát és 1 aknavetőt zsákmányoltunk, vesztéseink csekélyek, franciák vesztéseit fokozták eredménytelen ellenállásaik amelyeket ma este és ma reggel intéztek a fölök elragadott állás ellen, a Moser nyugati partján felderítő osztagok előretöréseik alkalmával 44 foglyot szállítottak be nagyjából a 3-ik francia vonalból, repülő tevékenység mindkét részről éjjel-nappal élénk volt, az ellenség légi harcban védő gépeink tüze és gyalogsági tűzünk következtében 7 repülőgépet veszítettek.

Keleti harcok:

József főherceg vezérezredes hadserege:

A Keletitenger és a Dnyeszter közt hóviharban és a hidegben csak egyes szakaszokon volt élénk harci tevékenység, a Bistrice Solotvicskánál előrsaink Bokorod Zaintól délkeletre visszavertek egy orosz támadást.

József főherceg vezérezredes harc vonala:

A helyzet változatlan.

Mackelsen vezértábornagy hadserege:

Nem történt különösebb esemény.

Macedón harc vonal:

Különös esemény nem történt.

Lundendorff. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Frigyes főherceg fölmentése

A király a következő legfelsőbb léziratot adta ki:
Kevesen ismernék, Frigyes főherceg tábornagy!

Amióta a hadsereg főparancsnokságát átvettem és különösen, a mióta annak székhelyén tartózkodom, Kedvességednek mint helyettesemnek tevékenysége igen szűk határok közé szorult. Hálásan gondolok főparancsnoki szerzett érdemeire, fölmentem a helyettesítésemről Önt és főparancsnokságom rendelkezésére bocsájtom. Esetenkint rendkívüli feladatokat fogok Kedvességedre bízni. A mindennapi kötelességeitől szabadon, teljesen érvényre juttathatja ebben az alkalmazásban a háborús tapasztalatait és általam nagyra értékelt feltevéseit, a fegyveres erőm javára. Hivatalos székhelye Bécsben lesz. Kértem a következő személyekből fog állani: főhadsegédből, szárnysegédből és egy személyes adjutánsból.

Báden, 1917. február 14

KÁROLY s. k.

A korlátozott forgalom és a menetrend.

A korlátozott vasúti forgalommal a menetrend így alakul a Kalauskönyv adatai szerint:

Szeged-Budapest között:

Szegedről indul 1 óra 40 perccor éjjel (személyvonat) Budapestre érkezik 7 óra 30 perccor. Szegedről indul 4 óra 18 perccor reggel (személyvonat) Budapestre érkezik 10 óra 55 perccor. Szegedről indul 9 óra 59 perccor délelőtt (gyorsvonat) Budapestre érkezik 1 óra 25 perccor. Szeged-

ről indul 5 óra 15 perccor délután (személyvonat) Budapestre érkezik 11 óra 10 perccor.

Budapestről indul 8 óra 30 perccor reggel (személyvonat) Szegedre érkezik 2 óra 21 perccor. Budapestről indul 2 óra 40 perccor délután (gyorsvonat) Szegedre érkezik 6 óra 8 perccor. Budapestről indul 8 óra 5 perccor este (személyvonat) Szegedre érkezik 1 óra 14 perccor. Budapestről indul 10 óra 55 perccor éjjel (személyvonat) Szegedre érkezik 7 óra 32 perccor.

Szeged-Temesvár között.

Szegedről indul 2 óra 9 perccor éjjel (személyvonat) Temesvárra érkezik 5 óra 18 perccor. Szegedről indul 5 órakor reggel (személyvonat) Temesvárra érkezik 7 óra 36 perccor. Szegedről indul 2 óra 57 perccor délután (személyvonat) Temesvárra érkezik 6 óra 6 perccor. Szegedről indul 6 óra 14 perccor délután (gyorsvonat) Temesvárra érkezik 8 óra 22 perccor.

Temesvárról indul 4 óra 51 perccor reggel (személyvonat) Szegedre érkezik 7 óra 48 perccor. Temesvárról indul 7 óra 48 perccor délelőtt (gyorsvonat) Szegedre érkezik 9 óra 48 perccor. Temesvárról indul 1 óra 40 perccor délután (személyvonat) Szegedre érkezik 4 óra 52 perccor. Temesvárról indul 9 óra 45 perccor este (személyvonat) Szegedre érkezik 12 óra 57 perccor.

Szeged-Békéscsaba között.

Szegedről indul 8 óra 12 perccor reggel és 8 órakor este. Szegedre érkezik 7 óra 40 perccor reggel és 4 óra 22 perccor délután.

Szeged-Szabadka között.

Szegedről indul 2 óra 58 perccor éjjel, 11 óra 30 perccor délután és 4 óra 40 perccor délután. Szegedre érkezik 10 óra 48 perccor délelőtt 2 óra 39 perccor délután és 1 óra 9 perccor éjjel.

Szeged-Arad között.

Szegedről indul 3 óra 6 perccor reggel 3 óra 17 perccor d. u. Szegedre érkezik 12 órakor délután 9 óra 31 perccor este. (Makói óra egyéb vonat nem közlekedik.)

Németország kész az engedményekre

Bryan békeakciója. Wilson távirata az angol királynak

A sajtó a Reuter-ügynökségnek egy tudósítását közli, a mely szerint Németország megkereste Svájcot, közölte az amerikai kormánnyal, hogy Németország most is hajlandó, mint eddig, az Egyesült Államokkal a tengeralattjárók harcival összefüggésben a tengeri zárlatról tárgyalni, a mennyiben az Anglia ellen irányuló zárlatot e tárgyalás nem érintené. Az Egyesült-Államok kormánya erre Ritter svájci követ útján azt felelte volna, hogy nem kezdhet tárgyalást Németországgal, a míg ismét érvényességre nem juttatja a Sussex esete után tett ígéretét és vissza nem vonja a tengeralattjárók háborújának szigorításáról kiadott jegyzékét.

Ennek a jelentésnek ez alapja ez:

A német kormány Svájc útján megkapta a washingtoni svájci követ táviratát, a melyben arra ajánkozott a követ, hogy Németország beleegyezése esetén tárgyalásokat közvetlene az amerikai kormánnyal a tengeri zárlat dolgában, mivel ilyen módon el lehetne kerülni, vagy legalább is csökkenteni Amerika Németország ellen való háborújának veszedelemét. A svájci kormányt erre megkérték, közölje washingtoni követével, hogy Németország most is hajlandó Amerikával tárgyalást kezdeni, ha e tárgyalás ellenségeink, tehát nem csupán Anglia ellen elrendelt tengeri zárlatot nem érintené.

Nagyon természetes, hogy Németország avval a feltétellel kezehetne tárgyalást, ha a diplomáciai összeköttetést Amerika ismét visszaállítaná Németországgal. A tárgyalások tárgya csupán az amerikai kereskedelemnek teendő engedmények lehetnének. Az ellenségeink ellen elrendelt zárlatot és a korlátlan tengeralattjáró harcot sem nyestre se érintené. Ezt a svájci követnek küldött válaszukban egészen világosan megmondtuk, de már előzően is kijelentettük hivatalos helyről. Ellenségeink egész tengerentuli forgalma ellen megadított, elszánt harcunkban nem tágítunk.

Bryan békeakciója

A *Matin* a *Newyork Herald* nak tudósítását közli, a mely szerint Bryan mindent megkísérel a halóságoknál, hogy a Németországgal való végleges szakítást meggátolja. A *Petit Parisien* washingtoni tudósítója jelenti, hogy a békés törekvéseket a legnagyobb élénkséggel folytatják. Wilson elnök nagyszámu táviratot kapott, a melyben arra hívják fel, hogy tegyen meg mindent a Németországgal való béke fenntartására.

Február 14-én indul

a „Frederik VIII”.

A *National Tidende* értesülése szerinti a *standináv-amerikai* vonal igazgatósága távirati értesülést kapott *newyorki* képviselőjétől, aki kijelentette, hogy a *Frederik VIII.* gőzös elindulása dolgában a tárgyalásokat befejezte. A hajó parancsnokának megengedték, hogy a már bejelentett utasokat és rakományt elszállítsa. A hajón gróf *Bernstorff* nagykövettel és kíséretével együtt 1000 utas lesz. A *newyorki* kikötőt valószínűleg február 14-én hagyják el és először *Halifaxban* kötnek ki, ahol a hajót angol hatóságok átvizsgálják.

Innen *norvég* partok felé veszi irányát a hajó és *Cristiansundban* köt ki. A *Hellig Olaf* nevű hajónak *Newyorkból* és az *United Statesnek* *Kopenhágából* való elindulásáról még nem határoztak. Az *Egyesült Gőzhajóosztás* nagy akadályokkal kell megküzdenie a hajó személyzetének összeállításánál, mivel az *United Statesnek* személyze a nagy veszedelem miatt vonakodik a régi feltételekkel elindulni. A személyzet bér-emelést követel.

Wilson távirata az angol királynak

A *Reuter* ügynökség jelenti, hogy *Wilson* elnök hosszabb táviratot küldött *György* angol királynak és *Lloyd George* miniszterelnöknek. *Balfour* külügyminiszter és *Lansing* külügyi államtitkár közt is táviratváltás folyt.

Szurmay honvédelmi miniszter

Baró Hazay Samu honvédelmi miniszter tegnap megjelent a munkapárt helyiségében és ebucszolt barátaitól és képviselőtársaitól. Ma már Bécsbe utazott s elfoglalta új hivatalát, amely számára ismét nagy és megtisztelő megbízatás megoldását jelenti. *Leteszi* *Iszonci* mandátumát és miniszteri állásától végleg felmentik. Kizárólag új nívótásának fog élni, amely tisztára katonai jellegű.

Távozását nagyon élénken fájtalja az egész közvélemény. A mely őbenne magyaros érzésű katonát, ügyes és békülékeny politikus ismert meg, aki a háború alatt a népfelkelés szervezésével és becsületes gondolkozásmódjával jelentékeny érdemeket szerzett.

Távozása végleges lévén, gondoskodni kellett utódjáról is. Az új honvédelmi miniszter, mint értesülünk. *Szurmay Sándor* honvéd tábornok lesz, a kinek kinevezését a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Szurmay a legnépszerűbb magyar tábornokok egyike, a kinek nevét világszerte ismerik és aki különösen a *Kárpátokban* folytatott hősi védelmi harcokban szerzett nagy katonai érdemeket. Mielőtt a harctérre ment, a honvédelmi miniszterium egyik ügyosztályának vezetője volt s így alaposan ismeri azt az ügykört, amelynek most az élére kerül.

Eladó ház a Főtéren.

A főtéren egy ház eladó. Ugyanot egy üzlethelyiség kiadó. Értekezni

„MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”
kiadóhivatalában.

Eladó

egy kis fias tehén

Rác Istvánnál

Munkácsi utca 15 szám alatt.

A háborús károk és a községek.

Osszeadják a többi adást.

A magyarországi községek és törvényhatóságok anyagi helyzete már a háború előtt sem volt valami rózsás a legtöbb súlyos pénzügyi zavarokkal küzdött, a melynek különösebb pótdékkal és egyéb jövedelmi források megnyitásával skart segíteni.

A háború országszerte megnagyobbította még a köztérületük deficitjét és ennek következtében attól kellett félni, hogy háztartásuk teljesen összeesik. A belügyminiszteriumban aggodalmal nézték a helyzetet és már régebben elhatározták, hogy a községeken az addiginál erőteljesebben fognak segíteni. Ennek azonban előszörban annak a megállapítása szükséges milyen tébékadások merültek fel minden egyes község és törvényhatóság költségében.

A belügyminiszter ezért már 1915-ben valamennyi törvényhatóság köztérületi körrendeletét intézteti a hadiállapot következtében a vármegyék, a városok és községekét át károsodások nyilvántartása ügyében.

Most azután a belügyminiszter ebben az ügyben újabb rendeletet adott ki, amelyben meghagyja, hogy a háborús tébékadások táblázatába fel kell venni azokat az összegeket is, amelyek az alkalmazottak egyszerűmunkások rendkívüli segélye címén, a családok pótlókat helyettesítő rendkívüli évi segély címén a háromasít több gyermekekkel bíró alkalmazottak részére az alkalmazottaknak és családjajuknak ellentételezés betérés folytán szükségesé vált mezei- és állati költségei.

NAPI HIREK

Fölmentés az EMKE vádlottjai ügyében. A budapesti ítélőtábla életán hirdette ki az ítéletet Gallovich Jenő és társai ügyében. A tábla Gallovich Jenő, Antal Nándort, Szántó Aladárt és Gallovich Jenőnéét fölmentette és elrendelte Gallovich Jenő szabadlábra helyesését. Andreics miniszteri tanácsos felmentését helybenhagyta. Az indoklás szerint a tábla súlyos szabálytalanságokat lát ugyan főforogni, de büvöselményt nem. Az ítélet ellen a főügyész semmisségi panaszt jelentett be.

Olasz had foglyok a békéért. Budapestről jelentik: A tépésűj olasz foglyatábor lakói Magio és Rokke orvos vezetésével a magyar kormány közvetítésével táviratot kaptak Boselli olasz miniszterelnöktől, melyben annak a

még vágyuknak adnak kifejezést hogy a központi hatalmak békeközelményességét siker koronássa. Emberségi és etikai okokból hiszik és remélik, hogy a kultúra bősége Olaszország csatlakozni fog a központi hatalmak létetörekvéseikhez.

A tavaszi munkák biztosítása. A hivatalos intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a miniszterium 600-1916 M. E. szám alatt különösen intézkedett a tavaszi szántásvetés munkáitok ügyében. Ebben a rendelkezésben az elvégzendő munkák biztosítására szervezeti megőgazdasági intéző bizottságok működéséről, a közérő igénybevételező, az idegen földön végzett munkákról stb. részletes rendelkezéseket tudunk. Most a kormány ezt a rendeletet (mely annak idején a Budapesti Külügy 1916. évi február 19-án megjelent 40 ik számában is megállapítható) további intézkedésekig január 26-án 407-1917. M. E. sz. rendeletével az 1917. év folyamán végzendő minden megőgazdasági munkára kiterjesztett.

A tűzölőanyagokat vasárnap is szabad árúsitani. A kereskedelemügyi miniszter az 1891. XIII. t. e. 3 paragrafusában biztosított jogánál fogva megengedte, hogy a tűzölőanyagok árúsitása és bázisok szállítása, valamint az ezzel szorosan összefüggő irodai munka a február és március havára az vasárnapokon az egész napon át végezhető legyen.

Védekezés a termések kártéveji ellen. Ezévi termésünk biztosítása érdekében Ghillányi Imre báró földművelésügyi miniszter a lehetőséghez képest a jelenlegi rendkívüli viszonyok közepette is előreláthatóan gondoskodott a kártéveji elleni védekezésről. A kártéveji elleni védekezés tavalyi esztendő, a rettenetes aranya rovar károsítóknak figyelmestőlünk a kártékony állatok és élőlény növények ellen leendő minden irányu intézkedésre, éberségre és vigyázatra. A törvényhatóságokhoz az 805000-917.-VI.-2. szám alatt körrendeletet küldött most a miniszter, amelyben azokat a teendőket sorolja fel, amelyeket a hernyó, vére ü, aranka és kártékony a mezei egér (pecek) istás terén a megőszkint munkások mellett is mindeaknak teljesíteni kell. Elgyelmenteti a miniszter a gazdaságosságát, hogy a pecek ellen okosan és sikeresen csak tavasszal védekezhetünk, amikor még nincs nekünk annyira elszaporodva és az istás kevesebb költséggel és mun-

kával végezhető. A káros állatok ellen való okosru védekezéseket részletesen ismeretű "Utmutató" ottak ingyen való megszerzése iránt a m. kir. állami Rovertal Alfordáshoz (Budapest, II kerület, Kistele Pál utca 1. sz.) fordulhatunk az érdeklődők. A termelés megőszkint érdekében talán soha sem volt nagyobb szükség a kártékony rovarok elleni védekezésére, mint most a törvényhatóságok vezetői a jelenlegi viszonyok fozottabb tevékenység mellett le bizonyára megtalálják a lehetőséget, hogy ezen a téren is elvégezzük halaszthatatlan munkánkat.

Aphrodite. Két jászpi szünet után melyet a formalmi akadályok időségek elő az Urania színház szombat este újbel megnyílik és azonnal kárpótíttat az elmaradt két előadásért az idény legszebb Canni képi, Aphrodite (cimen egy gyönyörű négy felvonásos dráma) mutat be Aphrodite a szerelme istennőny. A nagy szerű dráma a szerelme kívül forog, mutat minden a világban. Gyönyörű jeleneteivel oly mélységgel hatást fog kelteni, hogy meghittóság nélkül senki sem nehezei végig a nagy szerű drámát. A kitéző dráma pompás kiegészítő műsor keretében kerül színi.

REGÉNY.

En vándorok kitéző

(1493)

134 fejezet.

A marsillesi napok.

Marta könyveszt. Misi huzáslépelt és megőszkint a szót.

— Ne sirj, Marta! Téged többé nem fog megőszkint senki! Érted minden sílóra képes vagyok.

125. fejezet

Crosslán és bika!

A követszerő napon Beppo felkereste a círusa igazgatóját. Utközben attól tartott, hogy Domingó talán már bevélt valamit s e miatt barátságatlan fogadtatásban fog részeseülni.

Es azonban nem történt. Az igazgató elég nyájas volt iránta. Midőn pedig közölte vele, hogy neje gyöngölkedése miatt fel nem léphet, az igazgató így szólt mosolyogva:

— Nem baj! Önök ezáltal megőszkintek híváságotat. A köszönség kezdett már betelni a esárdással! Annál jobb, hogy önök est belátják! Apropos, mi van Domingóval?

Ezt szíjtszerű hangon mondta. Talán jelezni akarta, hogy ő már sejtí a lemondás igazi okát. A szép táncosnő nyilván elfogadta a Domingó Domingó ajánlatát és minos egyelőre részorulva, hogy táncoljon.

Beppo sietett kijelenteni:

— Semmit sem tudunk róla! Egyébiránt egy kiállhatatlan ember!

— De nagyon gazdag! jegyzé meg jellemzetes szemhuuyorgatással az igazgató.

Beppo úgy tett, mintha nem értené ezt és így esett, mátra terelve a beszédet:

— Egy ajánlatot akarok tenni önnek, igazgató ur!

— Mi tekintetben?

Folyt. köv)

Eladó ház

Kálvin utca 44 szám alatti HÁZ.

szab dőzből eladó.

Ugyanott, két igás ló, egy könyű fűderes strák kroszi és egy pár posztó esizma szitól eladó. Kerekek 10-15 hold tanyás börtel. Értékeznél lebeq w fenti szám alatt a tulajdonosat.

Koemenhid 94 számú Mész tőle ház szabadkértől eladó. Ugyanott 5 darab 7 hónapos sűdő is eladó.

Mokói Urania Színház
Telefon száma: 181

Szombaton, február 17-én:

APHRODITE

Hirdetések felvételnek.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságba kaphatók Pagi-ógnél.

A Makói Onsegélyző Egy-
let mint szövetkezet (Hunyadi-
utca, makói Takarékpénztár
épület) ujornan megnyit

Zálogintó zete

a legmérsékeltőbb kamattal és
legelőnyösebb feltételek mellett.
Kölcsönöket ad
ékezetekre, arany és ezüst-
nemlekre értékpapírokra,
sorejegyekre
és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsö-
nöket folyosít előnyös kamattal
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köte-
lezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.

Egy duplafedeű női
aranyra sürgősen el-
adó.

Cim a hírdőhivatalba.

Rakay Ferenc

tanítja, hogy nála állandán aranka-
mentes

heremagot

lehet kapni, egy kisnyben, mint
nagyban.

Értekezni lehet Váradi utcai vendéglőjében,

Értesítés.

Fogkorcsok, hidak, egész fog-
sorok, szájdőlés nélkül, arany-
ból, platinából

fogtömések

szől amalgámból és a fog
színevel azonos porcellánból.
Fogkorcsok eltávolítását, fogak
lehetőleg és hibás fogsorok
átalakítását vállalom. 23 éves
fogtechnikus gyakorlatom alatt
elbír az át Budapesten és
Berlinben is szerzett tapasztalásom
alapján felbátorítanak arra,
hogy az érdeklődőknél a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.
Teljes tiszteltet:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Fehér-féle ház, Makón.

Kukorica és árpa teljes
termelése föld kapható
Igaz Ferenc Kálvária-u
98. sz. alatti akosnál,
Esztig haszenbarba
kifő.

Használt Johnston kévákötés
aratógépek, Magánjáró csépfő-
gépek, motorok és csépfő-
olcsón eladok

Glück Samunál

Makón

Marhabört

lőhbört, juhbört, nyulbört, bárány-
bört, csibőbert és mindenféle
bőrket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ámin

Deák Ferenc- u 48 szám.
Fácska bormérés mellett.

POOR ENDRE

gyógyeszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szex: szappó, máj-
folt, ar-, lényörösség és min-
denféle bőrtisztítószer ellen.

Vilma hajpor, Vilma-szappan és hajjuttató szer.

Ára: Vilma-crem 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma-
szappan 70 fill, Hajjuttató 1 K.
Ezen piperezerek több kiállításán
érmekkel tették kitüntette.

Lapkihordók felvételnek a
kiadó hivatalban.

Jó házból való

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függel-

len Ujságnál.

ELADÓ HÁZ,

Meskó utca 38. szám alatti ház
szabadkészből eladó.

Értekezni lehet OS. KISS ISTVÁN
tanácsjónossal a ienti szám alatt.
vagy Arany János-utca 21. sz. a.

Eladó

egy előhasu tiszó,

Nagy Imre

Ugar 20 szám alatti tanyáján

Disztemelkezési vállalat.

KISS KÁROLY

disztemelkezési vállalata.

Temetések rendezését a legegyszerűbbtől
a legpompásabb kivitelig pontosan és
jutányos áron végez. Ravatalozások
pompás elrendezése! Hirc és fakoporsó
raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalom-
mal kinti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Makó

Főter

nyomtatott Cz. Dr. Kiss Károlynak a Makói Függelven Ujság" vilamosírásra beszedezeti g. o. s. s. a. j. t. j. a. n. M. K. n.